

VESTFOLDMINNE 12

Engelske rutebusser i Farmand!

I det forrige Vestfoldminne skrev jeg om de tre Bedfordbussene som gikk for selskapet etter krigen.

Det var viktig å få tak i nytt bussmateriell etter krigen, og før krigen var de fleste fra USA, som Reo, Studebaker, Chevrolet og andre merker. Fra Sverige kom det noe Volvo og Scania, men det var å vente på kjøpetillatelseter og fordeling som myndighetene sto for rett etter krigen.

I 1949 ble det i styret besluttet å bestille to stk. Maudsley busser. Det er alt som finnes fra dette styreforlaget, men de ble bygget hos Lier Karosserifabrikk.

Den ene ble levert 11. november 1949, fikk reg. nr. Z-11638, og hadde 36 seter, 1-0-0 dør, og de var begge høyerrattet. Den andre, Z-11639 ble levert 20. desember 1949. De ble satt inn på landruter, den ene på Andebu - Vivestad og den andre gikk på Andebu. Det var to «tunge» busser, tunge å kjøre, men fin fjæring og lå godt på veien, i følge en som kjørte dem på den tiden. De hadde ikke de beste bremsene, særlig med full buss, og da var det best å planlegge stoppen. De var i drift til først på sekstitallet, og ble muligens hogd, som mange busser på den tiden. De ble kjørt på til dels dårlige veier, for det var mye grusveier i Andebu på den tiden.

TEKST: STEIN RUNE KLEMMESBY

KILDE: JAN OTTO SOMMERSTAD OG KRISTEN AAS

BILDER: STEIN RUNE KLEMMESBY'S FOTOSAMLING

Bildet viser Z-11668 på rutebilstasjonen i Tønsberg, Johan Tobiassen og Kristen Aas med verktøykassen.

Kristen Aas er fortsatt aktiv medlem i foreningen og er en god kilde å spørre om forskjellige busser, ansatte og ruter fra en tid undertegnede ikke var så interessert i historien.

Han ble ansatt i Farmand sommeren 1949, og er 86 år. Han reparerte Almxmaskiner for flere selskaper, så lenge de var i bruk. Vi er stolte av å ha ham som aktiv bidragsyter i Vestfoldavdelingen.

Bildet viser Z-11638 i Vivestad. med Oddmund Sommerstad i en pause.

Et annet engelsk merke som Farmand hadde på femtitallet, var to Daimler, 1952 modeller.

Den ene, Z-11666 ble levert 2. mars i 1953, 41 sitteplass og 15 ståplasser, og 1-0-0 dør.

Den andre, Z-11668 som her med fronten avbildet, ble levert 12. desember 1954, og var registrert med 39 sitteplasser og de samme spesifikasjonene som 11666. De ble satt i trafikk på nære landruter. Kanskje noen lesere vet hvor de er bygd.

De hadde halvautomatiske girkasser med forvalg, og brukte clutchen til å skifte. De som kjørte dem, har fortalt at clutchen var hard, og traff man feil med benet, kunne det bli noen vonde knær.

Rattet var fullt av hagl, og det hendte det ble hull, og da rant haglet ut.

De var vensterrattet, noe som var unaturlig for engelske busser. Så de var nok bygget for eksport.

Jeg ser på byggelistene til VBK, at det ble bygd 10 Daimler på VBK karosseri, som ble levert til Schøyen i 1955/56.

Sandefjord Bilruter og Øybuss hadde også Daimler, så det gikk nok en del Daimler i Norge på femtitallet. Våre busser var i trafikk til utpå sekstitallet, og den ene havnet som spisebrakke i et pukkverk, som mange busser på den tiden.

